

Abilități în practica FKT

Conf. Univ. Dr. Amăricăi Elena

Asist. Univ. Dr. Cațan Liliana

TEMATICA LABORATOR

Laborator /stagiu/ proiect

1. Fiziokinetoterapeutul: statut, rol, atribuții și obligații.

Organizarea și funcționarea unui serviciu de recuperare medicală

Dotarea specifică unei secții/compartiment de recuperare medicală

2. Circuitul pacientului în secția de recuperare medicală

Tipul patologiei întâlnite într-un serviciu de recuperare medicală

Identificarea procedurilor de fizioterapie și kinetoterapie, interpretarea unei fișe de tratament, dirijarea bolnavului în cadrul serviciului de recuperare medicală

Indicațiile și contraindicațiile aplicării terapiei de recuperare medicală

3. Compartimentul de hidrotermoterapie- dotare, funcționare, adresabilitate

Compartimentul de masoterapie- dotare, funcționare, adresabilitate

Compartimentul de electroterapie- dotare, funcționare, adresabilitate

Compartimentul de kinetoterapie- dotare, funcționare, adresabilitate

Compartimentul de terapie ocupațională- dotare, funcționare, adresabilitate

4. Evaluarea pacientului cu afecțiuni neurologice, reumatismale și ortopedice, ce necesită tratament de recuperare medicală

Evaluarea pacientului cu afecțiuni pediatrice ce necesită tratament de recuperare medicală

INTRODUCERE

- Alterarea, într-o măsură mai mică sau mai mare, a capacității de performare a activităților vieții zilnice reprezintă conceptul de **boală**.
- **Actul medical** are tocmai rolul de a readuce organismul uman la statusul care să permită efectuarea activităților cotidiene într-o manieră cât mai obișnuită, mai „normală”.
- Un element important al actului medical îl reprezintă și **RECUPERAREA MEDICALĂ**, ce se adresează tuturor categoriilor de patologie ce afectează organismul uman la toate cele trei nivele.

INTRODUCERE- RECUPERAREA MEDICALĂ

Recuperarea medicală se aplică în scop:

- **terapeutic**, de combatere a deficitului existent și de readucere a statusului pacientului la un nivel cât mai apropiat, ideal identic, cu cel premergător bolii
- **profilactic** la trei nivele
 - **profilaxie primară**: de prevenire a decompensării organismului în anumite situații previzibile, cele mai cunoscute fiind sindroamele de dezadaptare, de decondiționare (sedentarism, obezitate, scăderea capacității de termoreglare la rece)
 - **profilaxie secundară**: prevenirea apariției unei recidive a bolii de bază
 - **profilaxie terțiară**: în cazul existenței unui deficit permanent se combate agravarea acestuia și se încearcă menținerea sa la un nivel cât mai acceptabil și se previne efectul negativ al acestuia asupra altor sisteme și organe sau funcții ale organismului

MIJLOACE TERAPEUTICE DE CARE DISPUNE RECUPERAREA MEDICALĂ

1. **hidrotermoterapie:** aplicarea de cald și/sau rece cu ajutorul compreselor, afuziunilor, spălărilor, dușurilor, băilor (simple, cu bule de diverse gaze, cu ingrediente medicinale)
2. **electroterapie:** folosește o serie de stimuli electrici apropiați sau asemănători celor care participă la procesul complex al comenzii și transmiterii impulsurilor care au ca rezultat final mișcarea sau au caracter analgetic endogen, modern în trenuri de impulsuri modulate și supramodulate din domeniul joasei, mediei și înaltei frecvențe
3. **masajul:** clasic (uscat efectuat de către maseur sau cu ajutorul unor dispozitive mecanice, umed) și reflexogen

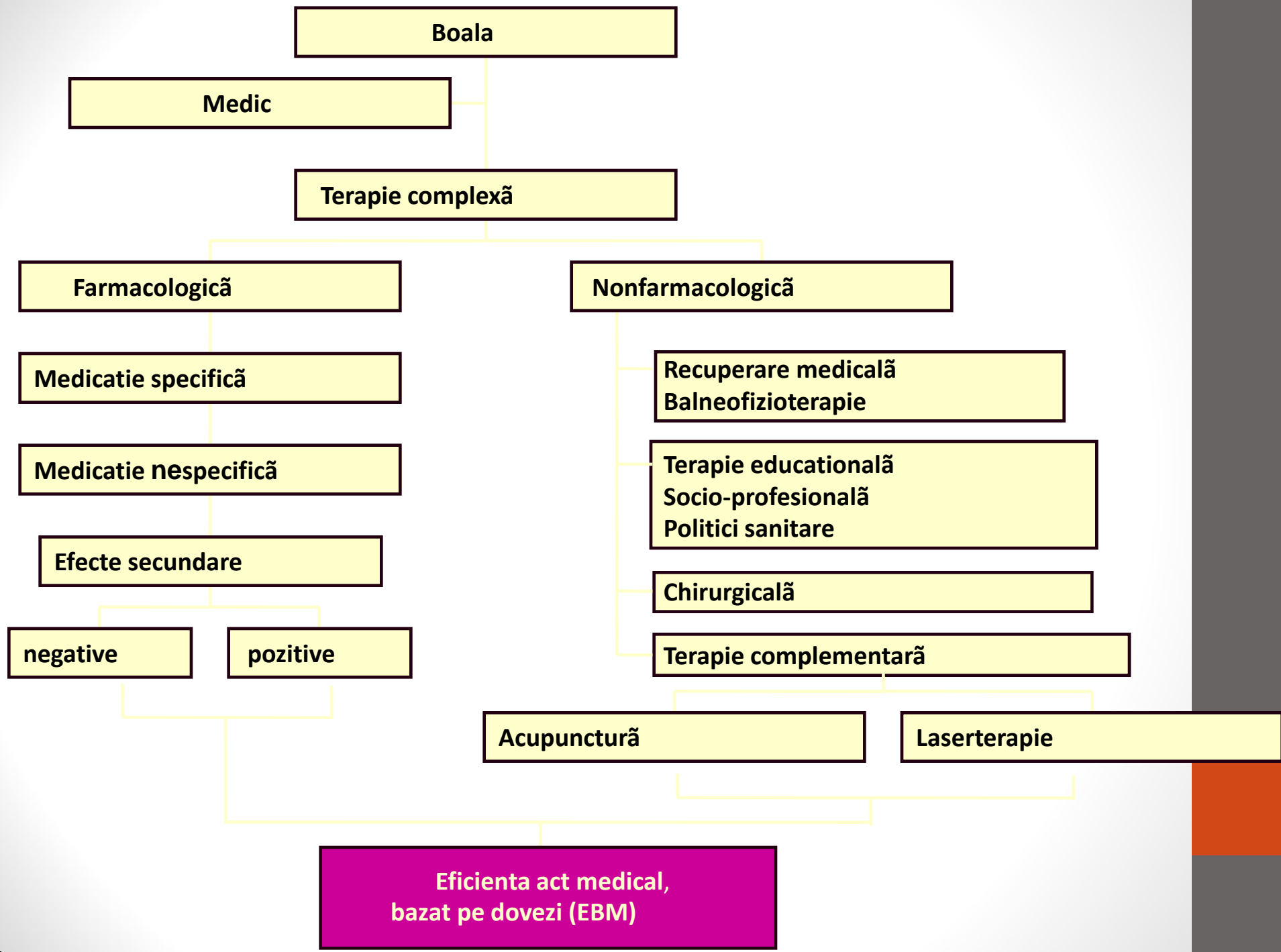
Toate acestea fac parte din ceea ce se denumea cu termenul vechi de fizioterapie!!!

MIJLOACE TERAPEUTICE DE CARE DISPUNE RECUPERAREA MEDICALĂ

4. kinetoterapie (cunoscută și sub termenul desuet și depășit de gimnastică medicală, cultură fizică medicală), ce folosește mișcarea ca și

- metode sau programe complexe standardizate pentru combaterea deficitului existent
- terapie ocupațională în vederea reeducării gesturilor cotidiene
- activități de educație fizică și sportivă de recuperare
- programe minimale de exerciții ce se aplică la domiciliul pacienților

5. cura balneoclimaterică ce apelează la factorii naturali de cură (climatul, nămolurile, apele minerale terapeutice pentru cură internă sau balneatie), care și numai prin scoaterea din rutina zilnică are efecte benefice

METODE DE EVALUARE ÎN RECUPERAREA MEDICALĂ

1. PRINCIPII DE EVALUARE

Patologia umană afectează organismul:

- la nivel de organ sau aparat-infirmitate (impairment)
- la nivelul individului ca întreg-disfuncție, o incapacitate (disability)
- la nivelul integrării sociale a individului- handicap

Organizația Mondială a Sănătății (OMS)-clasificare internațională a bolilor cronice privind cele 3 aspecte = clasificarea IDH (International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps):

- a) 9 categorii mari de infirmități
- b) 9 categorii mari de incapacități
- c) 7 categorii mari de handicap

METODE DE EVALUARE ÎN RECUPERAREA MEDICALĂ

2. METODOLOGIA DE EVALUARE

- Evaluarea calității vieții pacientului
- Evaluare globală generală complexă-SCALA DE EVALUAREA ICF
- Evaluarea aparatului neuro-musculo-artro-kinetic (NMAK)

I. Evaluări speciale

- una care se referă direct la funcționalitatea aparatului NMAK (electrodiagnosticul) și
- una care apreciază indirect “capacitățile” aceluiasi aparat (electronografia).

II.Evaluări analitice

A. Bilanțul (testing) articular și muscular

B. Evaluarea sensibilității

III. Evaluări semianalitice

A. Evaluarea segmentelor aparatului NMAK ce vor fi implicate în tracțiuni (manipulări) și / sau elongații

B. Evaluarea posturii și aliniamentului corpului

IV.Evaluări semiglobale

A. Evaluarea echilibrului

B. Evaluarea mersului

METODE DE EVALUARE ÎN RECUPERAREA MEDICALĂ

2. METODOLOGIA DE EVALUARE

- Evaluarea calității vieții pacientului
- Evaluare globală generală complexă-SCALA DE EVALUAREA ICF
- Evaluarea aparatului neuro-musculo-artro-kinetic (NMAK)

METODE DE EVALUARE ÎN RECUPERAREA MEDICALĂ

2. METODOLOGIA DE EVALUARE

I. Evaluări speciale

- una care se referă direct la funcționalitatea aparatului NMAK (electrodiagnosticul) și
- una care apreciază indirect “capacitățile” aceluiași aparat (electronografia).

II. Evaluări analitice

- A. Bilanțul (testing) articular și muscular
- B. Evaluarea sensibilității

METODE DE EVALUARE ÎN RECUPERAREA MEDICALĂ

2. METODOLOGIA DE EVALUARE

III. Evaluări semianalitice

A. Evaluarea segmentelor aparatului NMAK ce vor fi implicate în tracțiuni (manipulări) și / sau elongații

B. Evaluarea posturii și aliniamentului corpului

IV. Evaluări semiglobale

A. Evaluarea echilibrului

B. Evaluarea mersului

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

A. FACTORII NATURALI DE CURĂ

- Clima
- Apele minerale
- Peloidele (nămolurile terapeutice)
- Cura balneoclimaterica

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

B. HIDROTERMOTERAPIA (HTT)- Mijloacele și tehnica HTT:

1. Compresele
2. Cataplasme
3. Hidrofoarele
4. Fricțiunile
5. Spălările
6. Afuziunile
7. Băile
8. Dușurile
9. Împachetările
10. Aplicații speciale
 - Băile cu vârtej de apă (whirl-pool)
 - Dușul masaj
 - Dușul subacval
 - Terapia cu factori contrastanți (cura Kneipp)
 - Sauna
 - Aplicația de rece simplă: nu se folosesc cu excepția (folosite de obicei ca proceduri de răcire după aplicații calde) :
 - Crioterapia

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

C. ELECTROTERAPIA

- *Joasa frecvență*

I. Curentul galvanic

II. Curenții cu impulsuri

1. Curenții diadinamici

2. Curenții cu impulsuri, alții decât curenții diadinamici

3. Curenții Träbert – curenți de ultrastimulare

4. Neurostimularea transcutanată (TENS)

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

C. ELECTROTHERAPIA

- *Media frecvență*

- *Înaltă frecvență*

1. Unde electromagnetice (UEM)

- Unde scurte (US)

- Unde ultracurte (UUS)(microunde, unde radar)

2. Unde mecanice = Ultrasunetul (ULS)

- *Magnetoterapie*

- *Fototerapia*

- Radiațiile ultraviolete(UV-actinoterapia)

- Radiațiile infraroșii (RIR-solux)

- Laserterapia

- Fototerapia cu lumină polarizată

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

D. MASAJUL

- Definiție
- Clasificare
- Efectele masajulu
- Indicații.contraindicații
- Tehnica masajului (Tipuri de masaj)

A. Masajul occidental

B. Masajul oriental

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

E. KINETOTERAPIA

Obiectivele kinetoterapiei

1. Relaxarea (intrinsecă-metoda Jacobson, extrinsecă)
2. Corectarea posturii și aliniamentului corpului
3. Creșterea mobilității articulare
4. Creșterea forței musculare
5. Creșterea rezistenței musculare
6. Coordonarea, controlul, echilibrul
7. Antrenarea la efort
8. Corectarea deficitului respirator
9. Reeducarea sensibilității

TEHNICILE ȘI METODELE RECUPERĂRII MEDICALE

E. KINETOTERAPIA

Tehnici și metode în kinetoterapie:

- Tehnicile de reeducare neuromusculară (facilitare neuromusculară și proprioceptivă-FNP)
- Terapia ocupațională
- Activitatea motrică adaptată (conceptul AMA)

RECUPERAREA MEDICALĂ ÎN PRINIPALELE TIPURI DE PATOLOGIE

- **AFECTIUNI REUMATISMALE DEGENERATIVE**
- **AFECTIUNI REUMATISMALE INFLAMATORII**
- **AFECTIUNI NEUROLOGICE**
- **AFECTIUNI POSTTRAUMATICE**
- **AFECTIUNI DIN SFERA PEDIATRICĂ**
- **BOLI AUTOIMUNE**
- **BOLI GENETICE**
- **AFECTIUNI MIOFASCIALE ȘI ABARTICULARE**
- **AFECTIUNI DIGESTIVE**
- **AFECTIUNI RESPIRATORII**
- **AFECTIUNI CARDIO-VASCULARE**
- **AFECTIUNI ENDOCRINOLOGICE**
- **ALTELE**

RECUPERAREA MEDICALĂ- indicații/contraindicații

- Recuperarea medicală apelează la stimuli terapeuticizi fiziologici, **putând fi considerată de fapt o terapie „naturală”**.
- Având asemenea capacități și caracteristici ea ***se adresează tuturor stărilor morbide***.
- Există ***contraindicații relative***, ce țin de un status de moment la evoluției afecțiunii, sau absolute, dar numai pentru anumite segmente ale mijloacelor terapeutice uzitate, neexistând mijloace terapeutice ale recuperării medicale care, folosite judicios, să nu poată fi aplicate.

Atribuții fiziokinetoterapeuți (1)

- Primesc pacienții internați și pe cei tratați în regim ambulatoriu, ajută la acomodarea acestora la condițiile specifice, îi informează asupra obligativității respectării Regulamentului intern.
- Evaluează bolnavii și în funcție de procedurile kinetoterapeutice prescrise de medic, alcătuiesc graficul programelor de recuperare la sală.
- Supraveghează starea pacienților pe perioada aplicării procedurilor kinetoterapeutice și de recuperare.
- Supraveghează și înregistrează în permanență datele despre starea pacientului și informează medicul asupra modificărilor intervenite.
- Informează și instruește pacientul asupra tratamentului pe care-l efectuează, asupra efectelor terapeutice și asupra efectelor negative care pot apare.
- Aplică procedurile de fizio-kinetoterapie cu toți parametrii agentului fizic, în vederea recuperării medicale, conform prescripțiilor medicului și răspunde de respectarea parametrilor tehnici a fiecărei proceduri.
- Manifestă permanent o atitudine plină de sollicitudine față de bolnav.
- Respectă prescripțiile făcute de medic pe fișele de tratament sau pe secții, la patul bolnavilor, și programul de recuperare indicat.

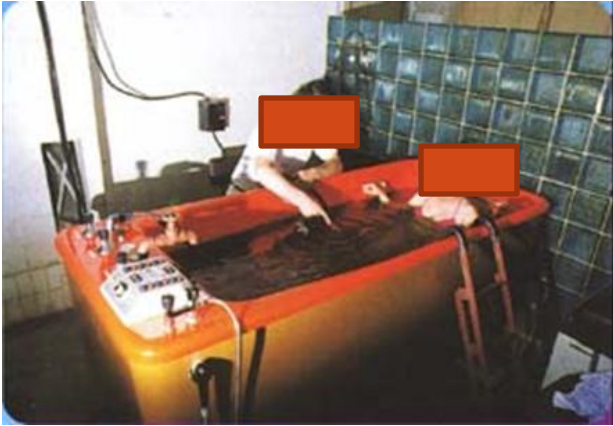
Atribuții fiziokinetoterapeuți (2)

- Consemnează pe fișele de tratament procedurile efectuate bolnavului.
- Ține evidența procedurilor efectuate și transmite datele către Serviciul de statistică.
- Asigură păstrarea și utilizarea echipamentelor din dotare și se preocupă de buna funcționare a acestora, semnalând defecțiunile.
- Acordă primul ajutor în situații de urgență.
- Pregătește și răspunde (asigură) schimbarea lenjeriei în sala de terapie.
- Răspunde de aplicarea și respectarea normelor de prevenire și combatere a infecțiilor nosocomiale.
- Respectă secretul profesional și codul de etică al fiziokinetoterapeutului medical.

Atribuții fiziokinetoterapeuți (3)

- Respectă și apără drepturile pacientului conform legii.
- Se preocupă în permanență de actualizarea cunoștințelor profesionale prin studiu individual sau alte forme de educație continuă în conformitate cu cerințele postului.
- Participă activ la procesul de formare a viitorilor asistenți medicali, în clinică în perioada lucrărilor practice.
- Organizează și desfășoară programe de educație sanitară și de specialitate cu pacienții și aparținătorii (însoțitorii) acestora.
- Răspunde de corectitudinea datelor și de raportarea acestora lunar și anual.

Hidrotermoterapie

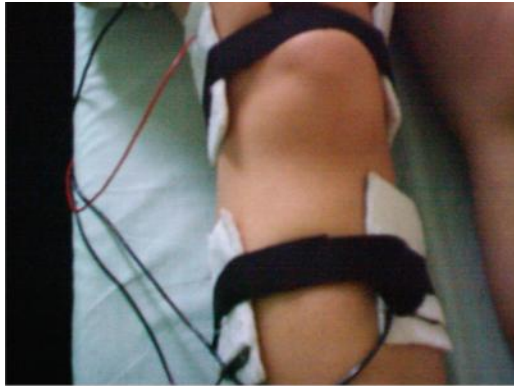
Hidrokinetoterapie

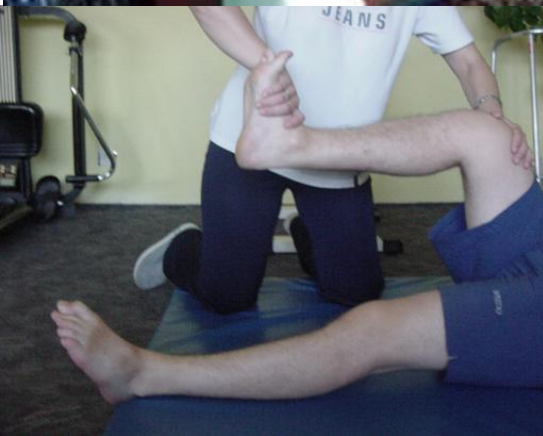
Masaj manual

Electrotherapie

Kinetoterapie

Terapie ocupațională

